

TRI IRANSKE PESNIKINJE

Rira Abasi

SKRIVENE KOŠTICE

sanjiva, razgovaram sa vodom
jutro je o bože
žena, metem perem lupkam
viljuška peni i poslužavnici se magle
repetiran pištolj uplašena žena
lupkam mokrom kašikom koja ponovo postaje oružje
središte sveta se pomera
stojim
gde se to nalazim
među skrivenim košticama
u Iranu u uskoj kuhinji
među okrnjenim šerpama.
kako je čudnovato nuklearno oružje, čoveče!
rat je rat
hej, uplašena deco irana
pomahnitala sa puškama istrošenim od rata
izlazim na kraj sa košticama trešanja, šljiva... smeh... smeh!
proklete koštice jabuka, breskvi.
ah ljudi, gde su vaše koštice
gde o gde
zvuk vode i uplašena žena
o čoveče, koliko krvi treba da se spere sa viljuške
gospodo, želite li čačkalice?
uplašena žena je pesnikinja saterana u ćošak u kući punoj buke
kuhinja uža od dlake to sam ja
ja koja ludim
u zemlji nemira ti skakavci mi to sam ja
ja koja sam izbljuvala samu sebe
izbljuvala sopstvenu nečist

hej oružje gde se to nalazim
na mom stolu ne gori sveća, nema nijednog leptira
hej svi prozori su zatvoreni
šta li rade pristojne žene u ovom gradu?
jutro je o bože
na raskrsnici koja vodi u slepe ulice
deca se prostitušu
kako samo brzo rastu!
svakog dana primorana da prose
izvinite, gospođice, da li i vi radite?
rad i samo rad, vežite pojas
želite li čačkalice?
kakav grad, gospođice, razrušene kuće, dugačke ulice
da li i vi radite, gospođice?
žena, šamar razbijena bubna opna
tresak! svi tanjiri su se porazbijali
ah podne je o bože
koliko još treba da čekam da mi se želudac smiri –
mehur ispunjen bolom i tugom
gde da se na trenutak odmorim, da posmatram zvezde
rat je u dubinama mora, na nebu
ućuti ućuti!
pokazuješ mi prstom da ćutim
ah ućuti i ja ćutim
ah ja sam luda pesnikinja, oprala sam koštice
deterdžentom, treba li da ih osušim i da ti ih dam?
pretvaram se u mehuriće
oni će me u snu verovatno i ugušiti
želite li čačkalice, gospodo?
jutro je o bože
nemam konja da odjašem do mora
nemam zvezdu da me vodi kroz polje
nemam mira u ovom gradu
dozvoli mi da kažem da pada mrak
smirena sam, čačkalica moj jastuk
dugo su me nazivali običnom smrtnicom
iako dobro poznajem raspored stvari u muzeju
kuhinji, tobož svetoj crkvi
odveć dobro znam da u razorenoj zemlji
bog ne vredni ni pišljive stolice
na kojoj bih se malo odmorila srećna srećna
da razmišljam o sreći i postojanju
jutro je o bože

moja utočišta su apoteka, kuhinja, mrtvačnica
rat bekstvo rat bekstvo
gospodo, to sam ja, naslednica svoje majke
dok uplašeno radim,
umirem od gladi, zarobila sam Edisona u plamenu sveće.
dok sam odrastala, gladovala sam
uplašena devojčica
koja se smeje jabukama
u kući punoj buke
dok pleše sa Čarlijem smeje se
bogu koji joj stoji iznad glave
uzgred, da li to Čarli boluje od rahitisa?
jutro je o bože
žena, iznesi moje telo na ulicu
volim pingvine
volim Čarlija kako pleše
volim svoju majku koja poput umornog Čarlija
raširenih nogu rađa stotine
anđela kako bi bila bliža bogu
jutro je moj bože
čisti se kuća
miris Halabdže,⁶ Hirošime
došao je dolazi
prstom mi pokazuje
da ponovo učutim.

⁶ Napad otrovnim gasom na Halabdžu, poznat i kao Pokolj u Halabdži ili Krvavi petak, proglašen je genocidom protiv kurdske naroda od strane iračkog režima pod vođstvom Sadama Huseina. Preživeli su rekli da je gas mirisao na slatke jabuke. (*Prim. prev.*)

TARA

Možda ga je moja rođaka zbog izraženog torza ili njihanja nogu poput dugačke lagane trske na vetru, ili možda zbog klimanja glavom kada ju je prvi put pozdravio, pozvala u krevet, zaboravivši na muža, na dete, jer joj je taj čovek u tom trenutku bio važniji od svega, čak i od svih tih godina provedenih u stvaranju života ispunjenog klavirom, lepim nameštajem, mnoštvom tepiha i srebra. Sigurno je znala da nije dovoljno dobra za njega, čak i onda, sigurno je to znala, dok ga je posmatrala kako sa Tarom prelazi preko dirki i uči je pesme koje bi trebalo da svira kada poraste, sigurno je znala da neko poput njega ne želi ženu kao što je ona, naposljetku, takav muškarac se ne prepušta ženi nalik njoj, i proklinjala je dan kada su se sreli, proklinjala je sebe što je uopšte vodila ljubav sa njim, proklinjala je trenutak kada je ljubila pegice na njegovim ramenima, proklinjala je i sam pod na kome su stajali kada joj je prvi put rekao da je voli, sada je u zatvorskoj ćeliji gde je primorana da čeka, sada je njen muž dobio starateljstvo nad Tarom, njenom kćerkom, jer to se tako radi kada je žena neverna. I rešetke joj sigurno izgledaju kao niz sećanja, ili kao muzika, ili kao prostor između dugačkih nogu, ili kao rastojanje između paralelnih života, pažljivo izmereno, poput utehe i poslušnosti, i više nije važno šta je rečeno ili šta treba da se kaže, jer veruje da može da se provuče između njih ako se zaista potruđi, smršala je dva kilograma, a zatim još dva, to što se dešava više nije bitno, to što se dešava ne primećuje, nema kćerku, ni muža, njen ljubavnik je sa svojom ženom koja je u osmom mesecu trudnoće dok on ne može

da se oslobodi pomisli da snosi odgovornost
za ceo svet. Ipak sa lakoćom ide od jedne
žene do druge, i pitam se, kako muškarci
tako lako donose odluke, dok mi
polako prilaze, svet, dve ruke
na mom ramenu, moja rođaka, zatvor,
puška, ili trska, dete, ili čak Bog
koji izgovara ono što već odavno slušam,
Doneo sam pravednu odluku. Kažem, ispravnu odluku?
jer rešetke, rešetke nisu dovoljne da nas
kazne, zatvore, obuzdaju.

Zara Hušmand

POZIVNICA ZA GLADNE DUHOVE

Nikada nam nije bilo bolje:

Fašizam se proširio poput gangrene, Zemlja se uništava,
okreće se do iznemoglosti, događaji se ređaju kao na proslavi.

Na trotoaru šizofreničar umrljan mokraćom visoko drži
mali usijani pleh. Zar on nije nečiji sin?

Zar ja nisam dovoljno stara da jedem na njegovoj proslavi?

Zašto se davim vojnicima? – Oslobodite tu decu
straha. Stomak mi raste – da li je dovoljno veliki
da u njega stane Vašington? Proslava za proslavom za proslavom!

Ovde jedino rat stvara pesnike: Bašo
se sakrio u vreću. Rumi je rano stigao –
Trebalo je da vidite kakav je kaos nastao kada je počeo sa proslavom.

„Moj turban vredi dva centa“, rekao je, lukavo
cenkanje. Sada će njegov pohabani kaput vredeti
koliko i sva nafta Arabije; njegove čizme, proslava sa četiri zvezdice.

Vaša naduta tela umiru od gladi, lupaju na vrata.
Vino iz Nape vas neće opiti. Uništili ste tavernu
pohlepom. Sada ćete morati da slavite napolju!

JOŠ JEDAN DAN I ODBROJAVANJE

Sada je to postala rutina:

Vozim sina u školu,
sunce se pomalja kroz maglu iznad Pacifika.
Dok se vraćam kući, slušam vesti
i tiho plačem.

Moj sin više nema strpljenja:

„Sva ta mišljenja, besmislice. Javi mi kada dođu do nekih činjenica.“
Prkosna i krhka privilegija mladih:
zahtevati istinu.

Nebo je ustuknulo, posramljeno.

Šta je istina u svim ovim previranjima?
Nebo crveni od srama
iznad betonskih staza po kojima prolaznici puze.
Šta je to što u sitnim česticama prašine
reflektuje svetlost na ružičastim razglednicama?
Prah uništenih nadanja,
prah domova sagrađenih od opeke,
zamršeni lanci ljudskog praha
i prah obećanja datih mladima.

Večeras mi donose čizburger

sa zastavicom ponosno zabodenom u zemičku.
Male papirne zvezde i pruge čine se dalekim,
lažna pobeda,
sletanje na Mesec je u mom tanjiru.
Konobarica se široko osmehuje,
ali hrana je groznog ukusa,
ili sam možda samo izgubila apetit.

(S engleskog i persijskog prevela Jelena Mandić)